

MHKO160004682017

नियमित दिवाणी दावा ८८/२०१७ मधील
नि.क्र. ४० खालील आदेश

१. वादी यांनी प्रस्तुतचा अर्ज मा. कोर्ट कमिशनर टी.आय.एल.आर, शाहुवाडी यांनी मे. कोर्टाचे आदेशाचे पालन करून नकाशामध्ये ज्या गटातील क्षेत्राची मोजणी केली त्यांचे मोजणीत किती क्षेत्र भरले हे अहवालामध्ये दर्शविले नाही त्याबाबत केला आहे. वादी यांनी प्रस्तुतचा दावा स्पेसिफिक रिलिफ ॲक्टचे कलम ३४ व ३८ प्रमाणे हक्कजापनासाठी व कायम मनाईकरीता दाखल केलेला आहे. वादी यांनी सदरचे अर्जामध्ये कथन केले की, वादी हे गट नं १८८ व १९५ चे मा. कोर्ट कमिशनर टी.आय.एल.आर. शाहुवाडी यांचे मार्फत मोजणी व्हावी याकरीता या कोर्टात कोर्ट कमिशनरचा अर्ज दिला होता. सदर गट नं. यांचे क्षेत्र मोजून व बॉन्ड्री फिक्स करून त्याचा मॅपसहीत रिपोर्ट हजर करणेचा आदेश या कोर्टाने मा. कोर्ट कमिशनर यांना यापूर्वी केला आहे, तथापि त्यांनी सदरकामी जो अहवाल/नकाशा सादर केला आहे त्यामध्ये या कोर्टाचे आदेशाचे पालन करून गटातील क्षेत्राची मोजणी करतेवेळेस कब्जेवहिवाटीचे मोजणीत किती क्षेत्र भरले आहे याचा सविस्तर अहवाल व नकाशामध्ये दर्शविले नाही. त्यामुळे वादी यांनी विनंती केली की, मा. कोर्ट कमिशनर टी.आय.एल.आर, शाहुवाडी यांनी सदरकामी जो नकाशा या कोर्टात सादर केला आहे त्यामध्ये गटातील क्षेत्राची मोजणी करतेवेळेस मोजणीत किती क्षेत्र वहिवाटीचे भरले आहे याचा सविस्तर अहवाल व नकाशा दुरुस्त करून सदरकामी सादर करावा असे आदेश पारीत करणेत यावेत. तसेच त्यांनी कथन केले की त्याबाबतची फी त्यांनी यापूर्वी भरली आहे.

२. प्रतिवादी यांनी सदर अर्जास नि.४१ वर म्हणणे देवून कथन केले की, मा. कोर्ट कमिशनर यांनी नि.२७ प्रमाणे केलेल्या अहवालाबाबत वादींनी सादर केलेला प्रस्तुतचा अर्ज हा खोटा, चुकीचा व बेकायदेशीर आहे. मुळात वादीचा दावा हा अतिक्रमणाचा नसून तो केवळ मनाई व हक्कजापनाचा आहे. वादी हे अकारण कामकाज प्रलंबित होणेसाठी सदरचा अर्ज दाखल करित आहेत. वादी यांनी खरेदी

केलेले क्षेत्र दाखविणेचे काम मा. कोर्ट कमिशनरचे नाही. दावा मिळकतीचा वाद हा हद्दीबाबतचा नाही. मा. कोर्ट कमिशनर यांना दावा मिळकतीची माहिती ठरविणेचा अधिकार नाही, त्यांनी भूमी अभिलेख कार्यालयात उपलब्ध असणारे कागदपत्राआधारे मुळ अस्सल नकाशा व नोंदीप्रमाणे केवळ दावा मिळकतीची मोजणी करून त्याच्या हद्दी कायम केल्या आहेत व तसा अहवाल सादर केला आहे. तसेच दावा मिळकतीमध्ये हद्दी कायम करित असताना ती वहिवाट कोणाच्या मालकीची आहे हे दाखविणेचे काम मा. कोर्ट कमिशनरचे नाही, तसेच त्यांचे मार्फत एकत्रिकरण योजनेसंदर्भात या कोर्टात वाद उपस्थित करून त्यांनी हजर केलेला नकाशा व अहवालाबाबत चौकशी करता येणार नाही. त्यामुळे मा. कोर्ट कमिशनर यांनी सदरकामी सादर केलेला अहवाल हा कायदेशीर असा आहे. प्रतिवादी यांनी वरील कारणांवरून वादीचा अर्ज नामंजूर करावा अशी त्यांनी विनंती केली.

३. मी वादी, प्रतिवादी व त्यांचे विधिज्ञांचा युक्तीवाद ऐकला. वादी, प्रतिवादी यांचे अभिलेखावरील वादपत्र, पूर्वीचा नि.२७ वरील आदेश व पूर्वीचा मा. कोर्ट कमिशनर यांचा अहवाल व नकाशा, तसेच सोबत जोडलेले अन्य कागदपत्रे व दाव्याचे अवलोकन केले आहे. वादी यांनी प्रस्तुतचा दावा स्पेसिफिक रिलिफ अॅक्टचे कलम ३४ व ३८ प्रमाणे कायम हक्कज्ञापनासाठी व मनाईकरीता दाखल केलेला आहे. पूर्वीचा मा. कोर्ट कमिशनर यांचा अहवाल व नकाशामध्ये गट क्र. १८८ व १९५ यांचे क्षेत्रफळ, त्यांची लांबी-रूंदी, तसेच चतुःसीमाचे क्षेत्रफळ हे नमूद केलेले नाही, तसेच सदरचे अहवाल व नकाशामध्ये सदर गटामध्ये कोणाचे अतिक्रमण आहे अथवा नाही, अतिक्रमण असल्यास त्याची लांबी रूंदी व क्षेत्रफळ यांचाही उल्लेख केलेला नाही, त्यामुळे सदर दोन्ही गटांची फेरतपासणी होणे आवश्यक व गरजेचे आहे. त्यामुळे वादी व प्रतिवादी यांच्यामधील वादाचे निराकरण करणे सोईचे होईल. वादी, प्रतिवादी यांचे दरम्यानचा मुख्य वाद निकाली करण्यासाठी, दावा मिळकतीमधील वर नमूद वस्तुस्थिती अभिलेखावर येण्यासाठी प्रस्तुतचा अर्ज मंजूर करणे न्यायोचित ठरणार आहे. सदरचा अर्ज मंजूर केल्यास प्रतिवादींचे कोणतेही नुकसान होणार नाही. निरनिराळे वाद टाळण्यासाठी एकाच दाव्यात दोन्ही पक्षकारांचे सर्व वादमुद्दे निकाली काढणे गरजेचे आहे. सबब, वर नमूद निष्कर्शास अनुसरून मी खालील आदेश करित आहे.

आदेश

१. अर्ज मंजूर करण्यात येत आहे.
२. मा. उपअधिक्षक, भूमि अभिलेख, शाहूवाडी, ता. शाहूवाडी, जि. कोल्हापुर यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून फेरनेमणूक करण्यात येत आहे.
३. मा. कोर्ट कमिशनर यांना असे आदेशित करण्यात येत आहे की, त्यांनी वादी आणि प्रतिवादी यांना पूर्व नोटीसा देवून मौजे लोळाणे, ता. शाहूवाडी, जि. कोल्हापुर येथील गट नं १८८ व १९५ या मिळकतीची मोजणी करून दोन्ही मिळकतींच्या हद्दीच्या खुणा निश्चित कराव्यात, तसेच दोन्ही मिळकतीची लांबी-रुंदी, तसेच चतुःसीमासही दोन्ही मिळकतींचे वेगवेगळे क्षेत्रफळ किती आहे, तसेच सदर गटांमध्ये कोणाचे अतिक्रमण आहे अथवा नाही, अतिक्रमण असल्यास त्याची लांबी रुंदी व अतिक्रमित क्षेत्राचे क्षेत्रफळ किती हे निश्चित करून त्याबाबतचा सविस्तर व सुस्पष्ट अहवाल आणि नकाशामध्ये दर्शवून इकडिल न्यायालयात पुन्हा सादर करावा.
४. वादी यांनी सदरकामी नि.२७ वरील आदेशान्वये मा. कोर्ट कमिशनर यांची कमिशन फी यापूर्वी भरलेली असलेने सदरकामी पुन्हा फी भरणेबाबत आदेश नाहीत.
५. वादी आणि प्रतिवादी यांना असे आदेशित करण्यात येत आहे की, त्यांनी मा. कोर्ट कमिशनर यांना कमिशन कामी आवश्यक ती मदत करावी.
६. येणेप्रमाणे कमिशन रिट अदा करण्यात यावेत.

दिनांक - २४/११/२०२२

स्थळ- शाहूवाडी

(अमोल श्रीराम शिंदे)

दिवाणी न्यायाधीश, क. स्तर,
मलकापूर- शाहूवाडी, जि. कोल्हापुर